

ทำงานร่วมกัน โดยมีศีลเป็นพื้นฐาน คนที่มีสติปัญญาน้อยจะไม่สามารถศึกษาให้เกิดความเข้าใจและเห็นแจ้งได้ ซึ่งการศึกษาต่อไปนี้ของเราทั้งหมด จะศึกษาเฉพาะเรื่องความพ้นทุกข์ อันเป็นคำสอนระดับสูงของพระพุทธเจ้าในท่านั้น

หลักพื้นฐานของพุทธศาสนา

ก่อนที่เราจะศึกษาคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือคำสอนของพุทธศาสนา เราจำเป็นต้องรู้จักหลักการ หรือหลักพื้นฐานของพุทธศาสนาเสียก่อน เราจึงจะศึกษาคำสอนของพระพุทธเจ้า ให้เกิดความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ถ้าเราไม่รู้หลักพื้นฐานของพุทธศาสนา เราก็จะศึกษาผิดพลาด แล้วก็เกิดความเข้าใจผิด ต่อหลักคำสอนที่แท้จริงของพระพุทธเจ้าได้ ซึ่งหลักพื้นฐานของพุทธศาสนานั้น สรุปได้ดังนี้

- ๑. พระพุทธเจ้าสอนว่า **ธรรมชาติเป็นสิ่งสูงสุด**
- ๒. พระพุทธเจ้าสอน **เฉพาะเรื่องระดับทุกข์ของจิตใจในปัจจุบัน**
- ๓. พระพุทธเจ้าสอนว่า **อย่าเชื่อจนกว่าจะพิสูจน์ให้เห็นจริงก่อน**
- ๔. พระพุทธเจ้าสอนว่า **ไม่ควรศึกษาเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์แก่การดับทุกข์**
- ๕. พระพุทธเจ้าสอน **ให้ศึกษาจากร่างกายและจิตใจของเราเอง**
- ๖. พระพุทธเจ้าสอน **ให้ศึกษาโดยใช้เหตุใช้ผล**
- ๗. พระพุทธเจ้าสอน **ให้ศึกษาอย่างเป็นระบบ**
- ๘. พระพุทธเจ้าสอน **ให้พึ่งตนเอง**

หลักพื้นฐานของพุทธศาสนา นี้ จัดว่าเป็นหลักที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพราะตรงกับหลักวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน ที่สอนให้เหตุใช้ผลในการศึกษา และมีกรทดลองปฏิบัติเพื่อพิสูจน์หาความจริงอีกด้วย

ตอนที่เพิ่งเกิดมาใหม่ๆ ที่มีความสงบเย็น สดชื่น ปลอดภัย แจ่มใส เบาสบาย อยู่ด้วย ซึ่งนี่คือสภาวะของจิตขณะที่ไม่มีความทุกข์

วิธีสร้างสันติตามแนวทางพุทธศาสนา

หลักความรู้เรื่องความไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงนี้ นอกจากจะนำมาใช้ดับทุกข์ของจิตใจมนุษย์ได้แล้ว ยังนำมาใช้สร้างสันติภาพให้แก่โลกได้อีกด้วย คือสาเหตุที่โลกมีแต่วิกฤตการณ์ ก็เป็นเพราะมนุษย์ถูกสัญชาตญาณแห่งความมีตัวตน (คือความรู้ว่ามีตัวเอง) ครอบงำ จึงทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกว่ามีตัวเองขึ้นมา เมื่อมีความรู้สึกว่ามีตัวเอง จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่ามีตัวเองอยู่จริงๆ ขึ้นมา, เมื่อมีความเข้าใจผิดว่ามีตัวเองอยู่จริงๆ ก็จึงทำให้มนุษย์มีความเห็นแก่ตัว, และเมื่อมีความเห็นแก่ตัว จึงทำให้เกิดความโลภ (อยากได้สิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน) และโกรธ (อยากทำลายสิ่งที่ไม่น่าพอใจ), อันส่งผลทำให้เกิดการเบียดเบียนทั้งมนุษย์สัตว์และป่าไม้ขึ้นมาอย่างมโหฬาร รวมทั้งยังทำลายทรัพยากรและพลังงานของโลกให้หมดสิ้นไปอย่างมโหฬาร และทำลายสิ่งแวดล้อมให้เสียหาย รวมทั้งยังสร้างมลภาวะให้แก่โลกอย่างมากมาย จนทำให้โลกมีแต่วิกฤตการณ์ทั้งทางสังคม และทางสภาพแวดล้อมเกิดขึ้นมาอย่างมากมาย แล้วก็ทำให้สันติภาพของโลกหายไปอย่างเช่นในปัจจุบัน

ส่วนวิธีสร้างสันติภาพโดยใช้ปัญญานั้น ก็ทำได้โดยการเผยแพร่ให้มนุษย์มีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ถึงเรื่องความจริงสูงสุดของชีวิตว่า “มันไม่ได้มีตัวตนของเราหรือของใครๆ อยู่จริง ถ้าใครมายึดถือว่าเป็นตนเองจริงๆ ก็จะทำให้จิตใจเป็นทุกข์และทำให้ชีวิตเดือดร้อน รวมทั้งทำให้โลกเกิดวิกฤตการณ์ และอาจทำให้โลกพินาศได้ ถ้ามนุษย์ยังไม่มีความรักและความเมตตาต่อกัน” เมื่อมนุษย์เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเช่นนี้แล้วก็จะทำให้ “ความเห็นแก่ตัว” ลดน้อยลง, แล้วความโลภและโกรธก็จะลดน้อยลง, แล้วการเบียดเบียนมนุษย์สัตว์และป่าไม้ก็จะลดน้อยลง รวมทั้งการทำลายทรัพยากรและพลังงานและสิ่งแวดล้อมก็จะลดน้อยลง และเมื่อการเบียดเบียนกันลดน้อยลง ก็จะทำให้การช่วยเหลือ